

**Ғұмарбек Дәукеев атындағы Алматы энергетика және байланыс
университеті базасындағы
«Телекоммуникациялар», «Инженерия және инженерлік іс» (Ғарыштық
техника және технологиялар) және «Инженерия және инженерлік іс»
(Электр энергетика және Жылу энергетика) кадрларын дайындау
бағыттары бойынша
Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің оқу-әдістемелік бірлестігі –
жобаларды басқару тобының (РОӘК-ОӘБ ЖБТ) 2024-2025 оқу жылына
арналған жылдық есеп**

I. Кіріспе

2025 жылы Республикалық оқу-әдістемелік кеңес (РОӘК) жанындағы «Энергетика» Білім беру бағдарламалары тобы бойынша оқу-әдістемелік тобы (ОӘБ-ЖБТ) Қазақстан Республикасының энергетика саласы үшін кадрлар даярлауды жетілдіру жөніндегі жұмысын жалғастырды. Жыл ішінде инженерлік білім беруді дамытудағы басты мәселелер мен басым бағыттарды қамтитын 5 отырыс өткізілді. Отырыстарда жылу энергетика, электр энергетика, атом энергетикасы және заманауи білім беру модельдері талқыланды.

II. Қызметтің негізгі бағыттары және талқыланатын негізгі мәселелер

1. Энергетика үшін кадрлар даярлау: сын-қатерлер, үрдістер, болашағы

Отырысқа қатысушылар жылу және электр энергетикасындағы өткір кадрлық мәселелерді атап өтті:

- білікті инженерлік кадрлардың жетіспеушілігі;
- жастардың инженерлік мамандықтарға деген қызығушылығының төмендеуі;
- ауыл мектептерінен түсушілердің әлсіз уәждемесі;
- оқу бағдарламалары мен материалдық-техникалық базаның ескіруі.

Ұсыныстар:

- В062 ББТ-ны В062 «Электр энергетикасы» және «Жылу энергетикасы» В162-ге бөлу (барлық қатысушылар қолдады, ҚР ҒЖБМ іске асырды);
- В162 «Жылу энергетикасы» бойынша толық 4 жылдық оқуға гранттар санын ұлғайту;
- Атом энергетикасы бойынша дайындықтың жеке бағытын құру;
- «Мектеп-ЖОО-Кәсіпорын» даярлау моделін іске асыру;
- Жұмыс берушілерді мамандарды мақсатты даярлауға тарту (гранттар, тағылымдамалар, практика).

2. Білім беру бағдарламалары және оларды жетілдіру бойынша ұсыныстар

- «Жылу энергетикасы» ББ (ҚазҰУ, ЕҰУ, Торайғыров университеті) іске асыру туралы;

- зертханалық және оқу базасының (АЭЖБУ, ШҚТУ) жай-күйі туралы;
- түлектердің сұранысы және жұмысқа орналасу мәселелері туралы жетекші жоғары оқу орындарының баяндамалары айтылды.

Қорытындылар:

- еңбек нарығының қажеттіліктеріне сәйкес ББ-ны қайта өңдеу қажет;
- салалық кәсіпорындармен өзара іс-қимылды күшейту;
- қос дипломды кеңейту (АЭЖБУ-Анхалт, ҚазҰУ-ЮУрГУ, МИФИ);
- оқу курстарын бейіндеу қажеттілігі, кәсіптік пәндер үлесін ұлғайту.

3. Дайындық бағыттарының жаңа жіктеуішін әзірлеу (2025-2027 жж.)

Профессор Э.А. Сериков (АЭЖБУ) 8-таңбалы кодтау негізіндегі жаңа жіктеуіш тұжырымдамасын ұсынды. Ол:

- білім деңгейін;
- білім саласын;
- дайындық бағыты мен профилін;
- нақты ББ қамтиды.

Ағымдағы жіктеуіштің мәселелері (2018):

• Білім берудің халықаралық стандарттық жіктелім-2013-ке сәйкес келмеуі;

- «профиль» деңгейінің болмауы;
- жүйелеу және кәсіптік бағдар берудегі қиындықтар.

Қаулы етті:

- жіктеуіш-2025-ке көшуді қолдау;
- ұсыныстар мен ескертулерді қысқа мерзімде ұсыну;
- ҚР ҒЖБМ енгізу ұсынылсын.

4. ҚР ҒЖБМ №156 бұйрығын іске асыру (ББТ бөлу)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті (ЕҰУ) бұйрықтың кеш бекітілуіне байланысты туындаған мәселелерге назар аударды:

• жоғары оқу орындарының көпшілігі инфокарталарға өзгерістер енгізе алмады;

- В162 бойынша 300-ден астам грант игерілмеген күйінде қалды;
- тізілімдер мен гранттарды бөлу жүйелеріндегі атаулар синхрондалмаған.

Ұсынылды:

- конкурсқа қатысу үшін инфокарталарды қайта тапсыру;
- ҒЖБМ-дан ақпараттық сүйемелдеу;
- ББТ жоспарлауға жүйелік тәсіл.

5. Кәсіби стандарттарды әзірлеу және саламен өзара іс-қимыл жасау ҚР ҒЖБМ хатына сәйкес:

• ОӘБ-ға кандидатураларды кәсіби стандарттарды әзірлеу жөніндегі жұмыс топтарына жіберу тапсырылды;

• ЖОО-ға еңбек нарығын ескере отырып, ЖОО-ға ревизия жүргізу ұсынылды.

Тапсырмаларды ОӘБ белгіленген мерзімде орындады.

6. Бастамалар мен инновациялық жобалар

Дрон орталығы-QAZAQ AIRO

Дрондар, телеметрия, радиобайланыс саласындағы мамандарды даярлау бойынша пәнаралық орталық құру бойынша жоба ұсынылды:

- модульдік бағдарламалар (240 сағат);
- зертханалық база және дрондарды өзіндік өндіру;
- «Робототехника», «Телекоммуникация», «Автоматтандыру» ББ интеграциялау мүмкіндігі.

«Өнеркәсіптік кәсіпорындарды электрмен жабдықтауды жобалау» оқулығы

РОӘК-ОӘБ ЖБТ грифі берілді және баспаға ұсынылды (авторлары: С.В. Олейников, Л.А. Садыкова, В.П. Захаров).

III. 2025 жылғы негізгі жетістіктер

1. Іске асырылды:

- «В162 – Жылу энергетика» жеке ББТ бекіту;
- 2025-2026 оқу жылынан бастап В162 бойынша қабылдауды бастауға дайындық;
- жаңа бағыт жіктеуіші бойынша жұмыс басталды;
- қаржыландыруды реформалау және кәсіптік бағдар беру бойынша ұсыныстар берілді.

2. Әдістемелік жұмыс:

- жаңа ББ-ға шолу және сараптама;
- кәсіби стандарттарды әзірлеуге қатысу;
- саланың жетекші жоғары оқу орындарының тәжірибесін шоғырландыру.

3. Саламен өзара іс-қимыл:

- кәсіпорындармен келісімдер (Самұрық-Энерго, Қазатомөнеркәсіп, KEGOC, ЖЭО, жылу желілері);
- студенттердің ББ және практикасын іске асыруға жұмыс берушілердің қатысуы;
- мақсатты гранттар мен тағылымдамаларды құруды қолдау.

РОӘК ОӘБ-ЖБТ төрағасы

РОӘК ОӘБ-ЖБТ тех. хатшысы

А. Жупанхан

А. Нуртаева

